

6. Feb. 1843

FAKTA

Dato:

6. Feb. 1843

Sidetal:

Dagbog A, side 131-132

Dagbogens placering:

Det kgl. Bibliotek NKS 4201, I, 4°

Trykt udgave:

Mogens Lebech (red.): Et Aar af mit

Liv, København 1967, s. 143-144;

Jesper Svenningsen (red.): Seks år af

et liv. Johan Thomas Lundbye –

Dagbøger om tro, skæbne, kunst og

kærlighed, København 2018, s. 152

TRANSSKRIFTION

6 Febr

O, jeg forsynder mig haardt ved at sige at jeg er ulykkelig, naar det kun er min egen Skyld, at jeg ikke har det godt. Et Aar er snart klaget bort, det er for lang Tid at anvende paa denne Maade; men maaskee vil mit store Maleri, der vil være færdigt om ikke lang Tid dog give mig nogen Glæde, om det maa interessere dem, hvis Dom jeg agter – Publikum kan det saalidt behage som mine tidligere. – laftes var jeg hos General Lützaws;¹ hen paa Aftenen kom Major Meza;² da han kom ind i den Stue, hvor hans Kone,³ Frøkenerne Löwmann,⁴ Læssøe⁵ og jeg sad i Samtale med hverandre hilste vi paa ham, hvorpaa han igjen gik tilbage. Idag fortalte Frøken Lützou⁶ mig at han havde spurgt om den fremmede Herre var Maleren Lundbye? og •132• da han fik "Ja" til Svar havde han sagt: nu kan jeg begribe, at han maler store Malerier, han seer saa gigantisk ud! – Den snurrige Mand, han seer rigtignok intet mindre end gigantisk ud, men jeg troede heller ikke det kunde siges om mig; klodset havde været et bedre Udtryk om mig, der aldrig kan blive denne blytunge Forlegenhed qvit – men gigantisk! min kjære Major! De skulde vide hvilken Pjalt det er, De dømte saaledes, og hvilke Fødselsveer dette store Billedes Skabelse har forvoldt mig. Det skulde glæde mig om det ikke var synligt, at jeg var saa ussel; men jeg tør ikke tro det – man har kikket mig i Kortet; men bie lidt, !! som kaldte mig en Kjællingepreest, jeg skal maaskee engang reise mig i min Styrke og vise jer hvilke Kræfter, der er i mig:

Af evig Ild opflammet skal jeg sjunge,

Og tusind henrykt' lytte til mit Qvad!

Min Røst igjennem Tiderne skal runge

Paa Fjeld, i Dal, ufødte Slægters Lyst!⁷

Steen Blicher! jeg forstaaer Dig, naar Du taler saa – Jordan skal kun være en Boldt for os, til Stjernerne skal den hæves ved vor Kraft, og Stjernerne ville vi neddrage til Jordens Fryd. Intet er for Meget! for vor Tanke – Virkeligheden vil nok slaae af! – Det er snurrigt – saa glad kan jeg blive fordi Major Meza har gjort Nar af mig; men i Eet er jeg dog hans Lige: jeg er ligesaa forfængelig som han, om end paa en anden Maade.

¹ Generalmajor Adam Tobias Lützow (1775-1844) boede i Tøjhusgade. Lundbye havde kontakt til familien gennem datteren, landskabsmaler Eleonore Christine Lützow (1817-1890).

² Major, senere general Christian Julius de Meza (1792-1865) er i dag mest berømt for sin rolle som hærens øverstkommanderende i krigen i 1864, hvor han til sidst afsattes af krigsministeren, Lundbyes bror Carl.

³ Elisabeth Birgitte de Meza, f. Tscherning (1793-1861) var datter af general A.T. Lützows ældre søster og søster til Eleonore Christine Lützows senere mand, krigsminister Tscherning.

⁴ Blomstermalerne Frederikke (1801-1885) og Christine Løvmand (1803-1872) var døtre af en af general A.T. Lützows yngre søstre. Christine Løvmand havde undervist Eleonore Christine Lützow i maleri.

⁵ Malerkammeraten Thorald Læssøe (1816-1878).

KILDER TIL DANSK KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

⁶ Eleonore Christine Lützow (1817-1890), landskabsmaler, tilhørte kredsen omkring Lundbye og P.C. Skovgaard. I 1845 gift med sin fætter, kaptajn, senere oberst og krigsminister Anton Frederik Tscherning (1795-1874).

⁷ Citat fra Steen Steensen Blichers "Mit første Digt".

beder mig — var det ikke for min Moders Skyld, 191.
Du traer da, jeg lad plønderne sige og gav Alting og
med det sidste svage klab! Det siger Møn: kan Du ikke
svært igen arbeide herhjemme? jeg synes Du var betag
tilsmide, naar Du for ham med det as end vi naar
Du kommer hjem. — Jeg gjer dog Nødt paa mig for
at him skal tro mig glad; det vilde have lett mig
at skrive for hende, hvilket har jeg ikke haat lyst
at vise hende denne Bog, at him selv kunde see, hvad
det gjætt mig; men him har dog nok at høre;
jeg strakte at være venlig og hjertelig med hende, dog
sær him, at jeg ikke altid er veltilmode, hjerens Moder!
Det kan ikke være Drues Tørre og Figen paa Tids!
Det jeg har det ikke galdt, og — i nær ingen Bedring!

O, jeg forgynder mig haardt ved at sige, at jeg er uligkaldig;
naar det kan se min egen Skyld, at jeg ikke har det galdt.
Et Aar er snart klaget bort, det er for lang Tid at avende paa
den Maad; men maaskee vil mit store Maleri, det
vil være fordygt om ikke lang Tid dog give mig nogen
Glede, om det maaske interessere dem, hvis Dem jeg
agter — Piddlikum har det saaledt behage som mine
Tilfælle. — Efter var jeg hos General Kutzaw; den
paa Aftenen kom Major Meza; da han kom ind;
paa Hø, hvor hans Kone, Frøkenens Løwmann,
Lessoer er jeg sad i Samtale med hverandre til det
vi paa dem hvorpaa han igjen gik til bage. I dag
fortalte Frøken Kutzaw mig, at han havde spændt
om den fremmede Klerik var Maleren Lundberg.

132. Sa kan jeg "Ja" til Joas kunde han sagt: min her jeg
 begribe, at han maaler store Malerier, han sees saa
 gigantisk ud! — Den snurrende Mand, han sees mig
 sig, nok intet mindre end gigantisk ud, men jeg traede
 heller ikke det kunde siges om mig; klædet kunde va-
 re et bedre Udtryk om mig, der aldrig kan blive den
 ene blytunge Forlegenhed gik — men gigantisk! min
 kjære Major! De skulle vide hvad det gjælder, De
 smerte saaledes, og hvilke Fødsels veer dette store Bil-
 lodes Skabelse har fervalet mig. Det skældes glæde
 mig om det ikke var sjældigt, at jeg var saa mædd,
 men jeg tør ikke tro det — man har kærhet mig i Kort;
 men bid lidt, G! som kaldte mig en Kjællingspust
 jeg skal maaskee engang seise mig i min Stjærke
 og vise jer hvilke kræfter, der er i mig:
 Af evig Ald opflaammet skal jeg springe
 Og tusind heugtet Lytte til mit Gnat!
 Min Aist i gjenom F. d. d. skal minde
 Paa Tjeld, i Dal, upioth Slagter Lygt!
 Steen Blicher! jeg forstaar dig, naar du taler saa —
 fordem skal kun være en Ballt for os, til Hjernerne
 skal den hæves ved vor Kraft, og Hjernerne vilde
 vi redder til Jordenes Frihed. Ventet er for Migt!
 for vor Tanke — Virkeligheden vil nok slaa af! —
 Det er snurrende — saa glad kan jeg blive fordi Major
 Major har gjort Nat af mig; men: Et er jeg dog
 hans Lige: jeg er ligesaa forføjtelig som han,
 om end naar en anden Maade.